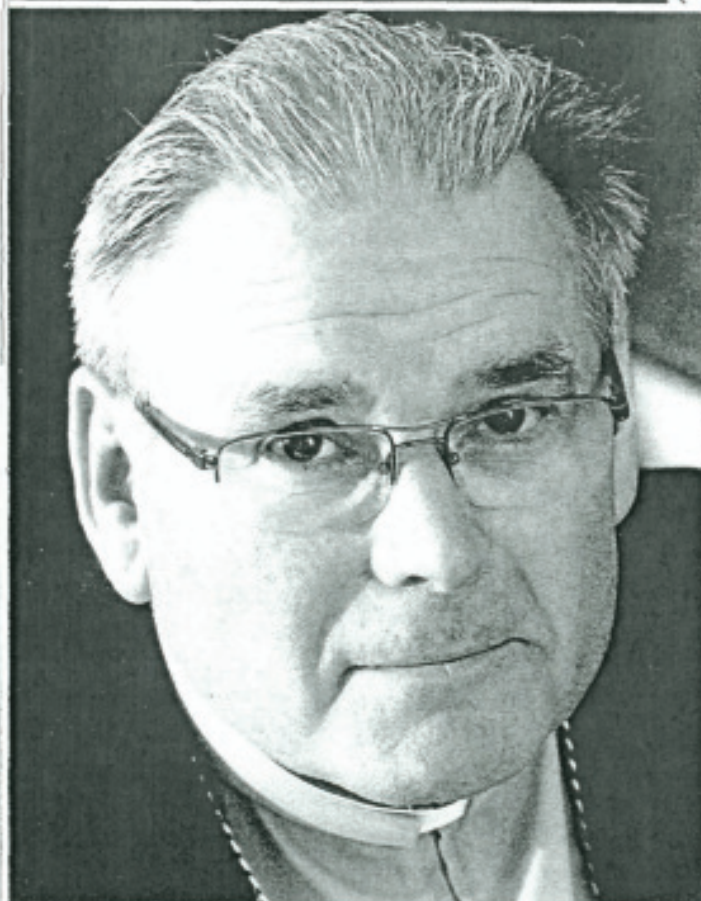

Het doodlopende stukje Heulendonk met rechts in beeld de witte hoeve die in pacht is gegeven aan de kerkfabriek. Volgens hooggeplaatste bronnen tevens het schuiloord van Vangheluwe.

Adegem, bij Maldegem, temidden de akkers. Het is hier dat Roger Vangheluwe zich schuilhoudt. Althans, daar zijn de inwoners rotsvast van overtuigd. Met zéér sterke argumenten onthullen ze: 'Vangheluwe verbergt zich hier!'

'WE WETEN HET ZÉKER, HIER ZIT HIJ!'

Sinds zijn gedwongen vertrek uit de abdij van Westvleteren, bezint Roger Vangheluwe zich 'in het verborgene' over zijn leven. De laatste week gonst het evenwel van de geruchten over dat 'verborgene' en waar dat precies zou kunnen liggen. Eerder werd al een facebook-groep opgericht door communicatiemanager Kris Sierens, waar talloze tips - volgens hemzelf 'valse én echte' - binnenkwamen.

Sierens hield zijn online speuractie intussen voor bekeken, omdat de druk vanuit hoge katholieke mid-den op zijn bronnen te groot werd, zo zegt hij. Het sterkt velen in hun vermoeden dat Sierens ex-bisschop Vangheluwe écht op het spoor was. Ook de redactie van Dag Allemaal kreeg heel wat tips binnen over de mogelijke locatie van Vangheluwe. Meerdere van die getuigen hadden het afzonderlijk van elkaar over hetzelfde plattelandsdorpje: Ade-

gem, in het Oost-Vlaamse meetjesland. Begin november werd Adegem - een deelgemeente van Maldegem - ook al eens genoemd als vluchthaven van Vangheluwe. Maar de burgemeester zei toen van niks te weten. 'Er is geen enkele aanwijzing dat hij in ons dorp verblijft', liet CD&V-burgemeester Johan De Roo verstaan.

MARIABEELDEN

Het feit dat het verhaal in Adegem

zelf zo hardnekkig de ronde blijft doen, doet vermoeden dat er wel degelijk vuur is. En dus niet alleen rook, zoals de burgemeester wil doen geloven. Wij trokken dus naar Adegem, meer bepaald naar het gehucht Heulendonk. Daar bevindt zich in de schaduw van het Canada-museum de enige, echte schuilplaats van de ex-bisschop van Brugge. Tenminste, daar zijn onze getuigen heilig van overtuigd. Samen met het gros van de inwo-

VANGHELUWE DOEMT OP IN DORPJE ADEGEM

Of Roger Vangheluwe te biechten gaat in de kerk van Adegem, valt te betwijfelen.

'Zolang de monseigneur niet openlijk tot inkeer komt, wordt hij voor mijn part opgejaagd als wild', aldus onze getuige Dirk.

Vlakbij het vermeende onderduik-adres van de ex-bisschop wonen heel wat gezinnen met jonge kinderen.

ners van het rustige dorpje twijfelen zij er niet meer aan dat Vangheluwe onder hen is.

Naast het feit dat al die bronnen onafhankelijk van elkaar pal naar dezelfde straat verwijzen, hebben ze nog één ding gemeen. Ze willen anoniem blijven. Adegem maakt deel van een érg christelijk stukje Vlaanderen. Er heerst nog altijd grote schroom tegenover het instituut Kerk. Men vreest duidelijk eventuele 'reprisailles', zo laten ze

doorschemeren. Spreken is zilver, zwijgen is goud. Hier zullen mensen wel twee keer nadenken alvorens ze openlijk de kerk aanvallen. Je kan hier ook geen straat inrijden of je botst op een Mariabeeldje.

ZELF MISBRUIKT

Onze eerste getuige is een man die zich **DIRK** laat noemen, maar dat is dus niet zijn echte naam. We ontmoeten hem in een taverne vlakbij de Nederlandse grens, niet ver van

Breskens. Dirk heeft een paar eigen bedrijfjes in de streek en komt dagelijks onder de mensen in Adegem en omstreken. Wat buitenshuis niet luidop wordt uitgesproken, wordt binnenskamers wel geventileerd. Het is zo dat Dirk Roger Vangheluwe op het spoor kwam. 'Ik ben er stomweg op uitgekomen', vertelt Dirk. 'Hoe? Toevallig. Via mensen in mijn omgeving. Door mijn job kom ik in alle uit- hoeken van het Meetjesland. Ik heb

veel contact met de mensen hier. En ik ken de streek als mijn broekzak. De laatste weken werd ik her en der in vertrouwen genomen. En steeds weer was de gemene deler het gehucht Heulendonk in Adegem. Heulendonk is eigenlijk een verzameling van drie straten rond het bekende Canada-museum.'

Je lijkt erg zeker van je stuk. Hoe betrouwbaar is je informatie?
Zéér betrouwbaar. Ik weet het van buurtbewoners én van iemand die ►

► daar in de buurt werken heeft uitgevoerd in een huis. Die man heeft Vangheluwe met zijn eigen ogen gezien! Bovendien klopt het plaatje.

Hoezo dan? Welk plaatje?

De opvolger van Vangheluwe, bisschop Jozef De Kesel, is van Adegem. Zijn roots liggen hier en hij heeft nog steeds sterke banden met zijn geboortedorp. Het is voor hem maar een kleine moeite om net hier onderdak te regelen voor Roger Vangheluwe. Bovendien zijn de mensen hier nog erg gelovig en nederig tegenover het instituut kerk. Als je weet dat de gemeente ook nog eens wordt bestuurd door de CD&V, dan vallen de puzzelstukken toch op hun plaats?

Dat zijn plausibele aanwijzingen, maar geen bewijzen. Waar zou Vangheluwe dan verblijven?

Heulendonk omvat drie straten. Een van die straten ligt achter het Canada-museum en loopt dood. Het is echt een stille uithoek van Adegem. De kerkfabriek heeft in dat doodlopende straatje een huis staan. Het is daar dat Vangheluwe zich schuilt.

Woont hij daar alleen?

Neen, hij woont er bij iemand in.

Waarom wil je die informatie eigenlijk onthullen?

Ik heb getwijfeld, hoor. Ik weet al een tijdje waar Vangheluwe zit. Maar ik ben zoals veel Vlamingen katholiek opgevoed. En dus voel ook ik nog altijd een zekere schroom voor het instituut kerk. Bovendien leven mijn ouders nog.

Een Mariabeeld, vlakbij het huis waar Vangheluwe zou inwonen. Zoekt hij hier steun in het duister van de avond?

Mijn moeder is zeer gelovig. Ze heeft heel erg afgezien van alle commotie die ontstaan is na de zaak-Vangheluwe en ze ziet daar nog altijd van af.

De vraag blijft: waarom wil je het nu toch vertellen?

(stil) Wat m'n moeder niet weet, is dat ik zelf als kind misbruikt geweest ben door de dorpspriester. Ik heb haar dat nooit verteld, tegen niemand trouwens. Dit is de eerste keer dat ik mijn verhaal doe. Moest ze het weten, ze zou sterven, dat weet ik zeker. Trouwens, wie zou me geloofd hebben? Je moet dat zien in de tijdsgeest, we spreken eind jaren 60. Ik was 6 of 7 jaar oud. Ik heb ook lang getwijfeld om met mijn verhaal naar de commissie Adriaenssens te stappen, en tegen de tijd dat ik die knoop had doorgehakt, was daar plots

Operatie Kelk. Dan was mijn goesting ook over.

Wat deed die priester met jou?

Mij betasten. Hij kleepte mij uit en dan moest ik op zijn schoot gaan zitten. Ik vond dat heel vies. Hij kwam aan mijn geslachtsdelen. Zat mij te 'onderzoeken'.

Moest jij hem ook betasten?

Neen. Dat niet. En hij hield zelf zijn kleren aan. Het is maar twee keer gebeurd. Nadien heb ik er altijd voor gezorgd dat ik nooit meer alleen met hem was. Maar het is iets dat je nooit meer vergeet, iets dat altijd in je hoofd speelt.

Waarom vertel je nu wel dat je misbruikt bent, ook al is het anoniem?

Ik geloof niet dat mensen gemaakt zijn voor het celibaat. Ik denk dat de kerk gefrustreerd opkweekt. Als ik nu spreek, is het omdat ik

ook wil dat er eindelijk eens een oplossing wordt gegeven aan dat probleem. Een heleboel priesters zochten uitwegen, hé, vroeger. Hetzij in de drank, hetzij via een verborgen affaire met een van de vrouwen in hun dorp of met hun eigen meid. En in het ergste geval gingen ze het bij kinderen zoeken. Heb jij wat er gebeurd is, kunnen verwerken?

Weet je wat ik gedaan heb? Ik ben die priester gaan opzoeken op zijn sterfbed. Ik was toen 12 of 13. 't Was voor mij een manier om afscheid te nemen van een periode. Maar er is niks gezegd over dat misbruik toen. Niet door mij en niet door hem.

Terug naar Vangheluwe. Waarom wil je dat het openbaar wordt waar hij woont?

Ik heb het gevoel dat hij nog altijd niet beseft wat hij heeft aangericht. Hij loopt weg. Verschanst zich. Hij zal zich wel opgejaagd wild voelen. Maar daar heb ik geen moeite mee. Zolang hij niet openlijk en oprecht zijn schuld bekent, mag hij aangeschoten wild blijven. Ik ben vergevingsgezind, maar hij komt niet tot inkeer. Je kan pas vergiffenis krijgen als je beseft dat je fout bent. Vangheluwe snapt niet dat hij verkeerd is geweest.

'RODDEL? NEE!'

Na ons gesprek met Dirk besluiten

Een inwoner van Heulendonk bij de kapper: 'Een gerucht? Nee hoor, Vangheluwe woont hier.'

Café 't Spaanderken, waar biljarters thuis zijn. Wanneer we vragen of ze de monsignieur hier wel eens zien, blijft het érg stil.

Jozef De Kesel, Vangheluwe's opvolger, is een geboren Adegemnaar. Toeval of niet?

'Er is een link met de nieuwe bisschop De Kesel, hier staat een afgelegen huis van de kerkfabriek én de familie van zijn meid woont hier'

we ons licht op te steken in Adegem zelf. We lopen er op goed geluk een kapperszaak binnen. De bazin is volop in de weer met de haren van een dertiger. De kapster zelf houdt zich op de vlakte, maar de man in de kappersstoel knikt bevestigend als de naam Vangheluwe valt. 'Ik wón in Heulendonk. Ze zeggen dat het een roddel is dat Vangheluwe er verblijft, maar dat is het niet. Er is een huis dat de kerkfabriek pacht. Dat staat zogezegd leeg, maar Vangheluwe houdt zich daar schuil', vertelt de man. 'Trouwens, op een ander stuk van de Heulendonk woont de zus van Vangheluwe's vroegere meid. Dat is mij toch net iets te toevallig. Sommigen beweren bij hoog en bij laag dat hij dáár zit. Hoe dan ook, ik twijfel er niet aan dat hij bij ons in de buurt is ondergedoken.'

DOODLOPEND

Een hooggeplaatste bron in de gemeentepolitiek bevestigt dat de ex-meid van Vangheluwe inderdaad een zus heeft wonen in Heulen-

donk. 'Of Vangheluwe ook écht bij die mensen inwoont, weet ik niet. Maar het moet gezegd: er is inderdaad té veel dat in de richting van Heulendonk wijst', aldus de politicus. 'Bovendien bevestigen mijn bronnen dat Vangheluwe in de buurt van het Canada-museum verblijft. Niemand wil dat officieel bevestigen, de mensen zijn bang. Maar bijna iedereen wijst naar het huis van de kerkfabriek in het doodlopende stuk van Heulendonk. De monseigneur zou niet bij de zus van zijn meid ingetrokken zijn.'

DE MEID

Misschien niet, maar als Vangheluwe uit het zicht wil blijven, moet hij natuurlijk wel bevoorradat worden. En dan is een bondgenoot in de buurt wel handig. Als we contact opnemen met de zus van Vangheluwe's meid, is ze zeer kortaf. 'Neen, monseigneur Vangheluwe zit hier niet! Dag meneer, ik wens niet met u te praten!' De kans dat ze had geantwoord: 'Ja hoor, de monseigneur is net een koffietje aan het drinken', was natuurlijk bijzonder klein, ook al zou dat de waarheid zijn... Hoog tijd om eens poolshoogte te nemen in de fameuze Heulendonkwijk. We vinden probleemloos de weg naar het doodlopende straatje én het huis van de kerkfabriek. Het ziet er verlaten uit, maar het tegendeel zou verbazen. Iemand die on-

vindbaar wil zijn, hangt geen vlag uit het raam, bij wijze van spreken. Je voelt hier wel meteen de geslotenheid van de buurt. Het is alsof de gevels zeggen: bel hier niet aan, stel ons geen vragen. Er hangt een moeilijk te omschrijven sfeertje. Al kan dat ook aan de herfstige lucht liggen natuurlijk.

HARTADERBREUK

We trekken onze stoute schoenen aan en gaan aanbellen bij een van de overburen. Dat blijkt niet nodig, want op het moment dat we de oprit opstappen, komt de heer des huizes naar buiten om een sigaretje te roken uit het zicht van zijn kinderen. Hij wil ons graag te woord te staan, zonder naam en toenaam weliswaar. Hij wil alleen kwijt dat hij gehuwd is met een CD&V-raadslid.

'Het verhaal van Vangheluwe doet hier al langer de ronde. Zijn meid is oorspronkelijk van Heulendonk en zij zou hem aan onderdak geholpen hebben bij familie van haar, hier een beetje verder', klinkt het. De man geeft toe dat het schrikken was toen hij hoorde dat Vangheluwe mogelijk vlakbij schuilt. 'We waren een hartaderbreuk nabij, bij wijze van spreken. We hebben twee jonge kinderen, ik mag er niet aan denken dat hij hier zit.' En toch, zoals onze politieke bron al aanhaakte: er zijn inderdaad wel érg veel 'toevalligheden'. Vanghe-

luwe zou hier best kunnen verblijven. Het klinkt ook erg aannemelijk allemaal: het huis van de kerkfabriek, Jozef De Kesel die van Adegem afkomstig is (en die overigens, zo verklaarde hij zelf, met Vangheluwe correspondeerde toen die onderdook in de abdij van Westvleteren). En dan is er nog de link via zijn meid. Heulendonk ligt ook wat verloren in de velden, afgelegen genoeg om te verdwijnen. En het is een kleine, gesloten gemeenschap, waar de mensen niet graag spreken...

GEEN BILJARTER

We lopen nog even café 't Spaanderken binnen, een beetje verderop. Een paar grijze heren zijn er aan het biljarten, de waardin kijkt toe. We worden van kop tot teen gemonsterd als we plaatsnemen aan de toog. Argwaan is ons deel. Hier zullen we niet wijzer worden, voelen we. Toch proberen we, met een grapje. 'En mannen, biljart monseigneur Vangheluwe soms mee?' Maar nee, er wordt niet gelachen. De mannen mompelen onderling, in een dialect dat we niet verstaan. Is Vangheluwe hier geweest, maar heeft hij allang weer zijn koffers gepakt? Of heeft hij ons vanachter een of ander raam in alle stilte gadegeslagen? De vraag blijft onbeantwoord. Maar een meerderheid van de Adegemnaars 'wéét' dat het 'spook' wel degelijk in Heulendonk rondwaart. ■ JEROEN VERMEIREN